Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Kirjallinen lausuntopyyntö / U 45/2023 vp

Valtioneuvoston kirjelmä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvien lisäysaineiston tuotannosta ja markkinoinnista, U 45/2023 vp

Suomen siemenperunakeskus Oy kiittää mahdollisuudesta antaa oheinen lausunto. Sen lisäksi Suomen siemenperunakeskus tukee Siemenkauppiaitten yhdistys ry:n antamaa lausuntoa asiassa.

Asetusehdotus noudattaa pitkälti olemassa olevia säädöksiä liittyen lisäysaineiston tuotantoon ja markkinointiin. Tavoitteena on hallinnon keventäminen, mutta samaan aikaan toimijoille lisätään myös uusia velvoitteita. Tässä asiassa olisi tärkeää, ettei merkittäviä uusia hallinnollisia vaatimuksia ja kustannuksia lisättäisi niille kasvilajeille, jotka jo ennestään ovat kattavan sääntelyn piirissä.

Ehdotuksessa mahdollistetaan pienten siemenerien markkinointi erityistarkoituksiin ilman raskasta sertifiointiprosessia. Tämä on tärkeää erityisesti tutkimuksellisten tarpeiden ja geenivarojen levittämisen kannalta.

Ehdotus sallisi myös siementen vaihdon ammattimaisten viljelijöiden kesken, ehtona mm. maatalouden monimuotoisuuden edistäminen. Tämä olisi hyvä rajata vähintään kotimaisella säädännöllä koskemaan vain sellaisia lajikkeita, joista ei ole lainkaan saatavissa kaupallisesti tuotettua siementä.

Ehdotuksen artikla 33 hätätilapoikkeuksista edellyttää useimmissa tapauksissa komission lupaa sertifiointimääräyksistä joustamiseen. Voimassa olevan neuvoston direktiivin 2002/56/EY siemenperunan pitämisestä kaupan Artikla 22 mahdollistaa poikkeamat kansallisella päätöksellä. Tätä poikkeusehtoa on jouduttu toisinaan hyödyntämään perunaruvelle arkojen tärkkelysperunalajikkeiden osalta, kun siemenperunaerien hylkääminen olisi aiheuttanut huomattavia ongelmia tärkkelyksen tuotannossa käytettävien erikoislajikkeiden siemenen saatavuuteen. Tämänkaltainen poikkeusmahdollisuus pitäisi mielestämme olla jatkossakin mahdollista kansallisella päätöksellä samaan tapaan kuin itävyyspoikkeus ehdotuksen artiklan 33 kohdassa 4.

Ehdotuksen artikla 36 mahdollistaa tiukempien vaatimusten määrittelyn tietyillä maantieteellisillä alueilla jäsenmaissa. Tämä on tärkeää, jotta asetuksella ei viedä pohjaa pois korkealaatuisen siemenperunan tuotantoaluetta koskeva säädännöltä (laki 744/2016, MMM asetus 31/16 ja vastaava komission päätös), joka on elintärkeä suomalaiselle perunantuotannolle ja huoltovarmuudelle.

Ehdotuksessa on osittain huomioitu siemenperunan erilaisuus muihin siemeniin ja lisäysmateriaaleihin verrattuna. Muilta osin pitää huolehtia, että **alemman tason säädöksissä tulee riittävästi huomioitua siemenperunan tuotannon erityispiirteet yleensä ja Suomessa erityisesti.**

Kansallisella tasolla on myös huolehdittava, **että Suomella säilyy mahdollisuus turvata tärkeiden peltokasvilajien siemenhuoltoa huoltovarmuusrahaston varoista (Siemenlaki 17 §).**

Suomen siemenperunakeskus Oy

Paula Ilola

Toimitusjohtaja